

Vertrekpunt van het project : resultaten uit het onderzoek van de sectorfacilitator : 'Zorgsituatie van personen met een handicap in het Brusselse hoofdstedelijke gewest'

Belangrijkste vaststellingen :

- Veel personen met een handicap vinden de weg naar gepaste begeleiding en zorg binnen de gehandicaptensector (VAPH) niet en komen terecht in de belendende sectoren (thuislozenzorg, rusthuizen, geestelijke gezondheidszorg...). Deze sector ondervindt een nood aan ondersteuning om deze mensen te kunnen begeleiden.
- De mogelijkheden van de gehandicaptenzorg zijn weinig gekend binnen de thuislozensector.
- Thuislozensector ervaart hoge drempels binnen de gehandicaptensector : ingewikkelde en moeilijk toegankelijke procedure om in aanmerking te komen; vaak ook financiële drempels (bv om naar een dagcentrum te gaan)

Doelstellingen van het project :

Dit project wil tegemoetkomen aan de wederzijdse nood aan informatie en op zoek gaan naar de mogelijkheden om sectoroverschrijdend samen te werken rekening houdend met de specificiteit van thuisloze personen met een handicap. Het overbrengen van expertise en knowhow staan centraal in dit project.

Op lange termijn is het de bedoeling tot structurele samenwerkingsverbanden te komen tussen beide sectoren.

Betrokken actoren en werkvormen:

Kleine stuurgroep, bestaande uit de projectverantwoordelijke, vertegenwoordigers uit thuislozensector en gehandicaptensector + stafmedewerker BROG en stafmedewerker overkoepelend orgaan binnen thuislozensector La Strada.

Experimentele groep : Gezien de complexiteit en de diversiteit binnen de thuislozensector kozen we voor het werken met een experimentele groep, bestaande uit vertegenwoordigers van de diverse werkvormen binnen de thuislozensector (crisisopvang, meerdere soorten opvangtehuizen, ambulante werkingen, straathoekwerk, CAW) en vertegenwoordigers uit de sector handicap (ambulant, residentieel, tewerkstelling). Dit is een goede keuze geweest : beide sectoren zijn betrokken; er is automatisch uitwisseling; de groep is gemotiveerd.

Concreet gaat het om : (binnen de thuislozensector) CAW-Mozaïek woonbegeleiding, Straathoekwerk Diogenes, Centre Ariane, Home Beauduin, Onthaaltehuis Talita, De Schutting Begeleid Wonen, Famihome, en (binnen de gehandicaptensector) : De Lork, De Werklijn, Consultatiebureau De Vest, Begeleid Wonen Brussel, BrAP en trajectbegeleiding

Op de samenkomsten van deze groep werkten we rond :

- **In kaart brengen van de noden en vragen** binnen de thuislozensector omtrent handicap en voorzieningen. Vanuit dit rechtstreeks gesprek worden deze noden veel concreter en wordt ook duidelijker over welke doelgroep het precies gaat.
- **Wat is een handicap**, hoe kunnen we de handicap herkennen binnen multiprobleem-situaties, 10 geboden in de omgang, hoe breng je handicap ter sprake? ... Op basis daarvan werkten we **concrete infopakketten** uit die aangepast zijn aan de noden van deze Brusselse sector ('handicap', VAPH, CRZ, voorzieningen...).
- **Casusbesprekingen** vanuit de betrokken organisaties aan de hand van de informatie rond handicap
- Procedure om een **VAPH-aanvraag** te doen + casus rond mogelijke **samenwerking** tussen de 2 sectoren.
- Informatie over **tewerkstelling** – vergelijking van de werking van de **diensten begeleid wonen in beide sectoren**.
- Kennismaking met gehandicaptensector van de GGC en van de COCOF
- Uitwisseling rond visie en methodieken

Gezamenlijke acties, samenwerkingsmodellen vanuit beide sectoren.

Belangrijk doel van het project bestond erin te zoeken naar goede werkvormen om kennis en knowhow over handicap en multiprobleem-situaties uit te wisselen. Zo zijn enkele gezamenlijke begeleidingen opgestart om uit te zoeken hoe een cliënt best geholpen wordt, gebruik makend van het goede van beide sectoren.

Op dit moment lopen meerdere gezamenlijke begeleidingen tussen de thuislozensector en de gehandicaptensector. Vanuit de thuislozensector gaat het om CAW-Mozaïek-woonbegeleiding, Talita, Diogenes Straathoekwerk, Famihome Vanuit de gehandicaptensector vertrekt het vanuit Begeleid Wonen Brussel en meer specifiek vanuit de trajectbegeleiding.

Vaststellingen en resultaten in dit eerste jaar (mei 09 tot juli '10)

- de vergaderingen van de experimentele groep worden met grote belangstelling gevolgd door de medewerkers uit beide sectoren. Inhoud en formules beantwoorden duidelijk aan de nood aan informatie, kennismaking en samenwerking. Na deze eerste fase moet deze werkwijze verdiept en verbreed worden naar de betrokken teams en naar andere voorzieningen. Met die verbreding zijn we nu bezig, al loopt de mond-aan-mondreclame ook nu al via de betrokken diensten. Zowel de bruggenbouwer als het BRAP krijgen vanuit de thuislozensector en het algemeen welzijnswerk meer en meer aanmeldingen, vragen naar informatie en vragen naar ondersteuning bij het aanvragen van een VAPH-dossier.
- Het op mekaar afstemmen van medewerkers en werkingen uit beide sectoren, neemt meer tijd dan voorzien, en dit vooral vanuit de complexiteit van de Brusselse situatie (multiculturaliteit, multiproblematiek, meertaligheid, migratie

en verblijfsstaten, verschillende subsidiebronnen van beide sectoren, ...). Er is meer werk qua kennis van sociale kaart, wetgeving, voorzieningen, .. en er moet vooral overstijgend gedacht worden. Het is niet voldoende een keuze te maken tussen VAPH of thuislozensector. Om deze specifieke doelgroep te kunnen begeleiden en uit de kansarmoede te halen, moeten beide sectoren bereid zijn situaties samen aan te pakken, hun werking op mekaar af te stemmen en de eigen kaders te lossen. Zoniet riskeren deze mensen nergens aan hun trekken te komen. Qua bereidheid tot samenwerking zijn we zeker op de goede weg. De groep is gemotiveerd om modellen en werkvormen te bedenken en uit te proberen.

- Vaststellingen tav de doelgroep : het blijft een diagnostisch moeilijk te vatten groep. Ook voor mensen met jaren ervaring in de gehandicaptensector is het niet evident om de handicap te isoleren en te herkennen binnen die multiproblematiek. In het kader van het belang van een correcte oriëntering van mensen, onderzoeken we ook de mogelijkheid van een gezamenlijke diagnostiek. Vandaaruit neemt nu ook iemand van het consultatiebureau voor mensen met een handicap, deel aan het overleg.

Conclusies :

- het project beantwoordt zeker aan een nood, niet alleen op vlak van (de noodzakelijke) samenwerking van diensten, maar ook ten aanzien van de juiste opvang van de doelgroep.
- Uiteraard is er nog veel werk, naar verbreding binnen de sectoren en naar een structurele samenwerking. Vanuit de stuurgroep bewaken we de algemene lijn en het uiteindelijk doel van het project

Juli 2010
Klaar De Smaele
Bruggenbouwer
Begeleid Wonen Brussel